

Intravenöz (IV) demir enfüzyonları

Hastalar, aileler ve bakım sağlayanlar için bilgi

Bu broşür IV demir enfüzyonları hakkında genel olarak sorulan soruları cevaplandırıyor. Bu hususta mevcut olan bütün bilgileri içermiyor ve kendi durumunuz hakkında doktorunuza yaptığınız konuşmanın yerini almıyor.

Demir neden önemlidir?

Vücudumuzun demire ihtiyacı vardır. Demir hemoglobin yapımında kullanılıyor – vücudumuzda oksijen taşıyan kırmızı hücrelerden bazılarıdır. Kas, enerji ve zihinsel işlev için çok önemlidir. Eğer demir seviyeniz düşük ise kendinizi çok yorgun hissediyorsunuz ve normal günlük faaliyetlerinizi yapamazsınız. Vücuttaki demir seviyesi daha da azalırsa, hemoglobin normalden de aşağıya inebilir. Bu da demir eksikliği, anemi veya kansızlık diye biliniyor.

Niye IV demir almaya ihtiyaç duyabilirim?

Genel olarak kansızlığı tedavi etmek için ağızdan demir hapi veya sıvısını almaktır. Birçok kişiler için en yararlı olan tercihtir ve ilk deneme bu şekilde yapılır. Bazı kişilerin vücuduna demir doğrudan doğruya iğne yolu ile damardan verme ihtiyacı olabilir. Buna intravenöz IV demir enfüzyon deniliyor. Demir vücuda damardan iğne ile veya damlama (enfüz) yolu ile veriliyor. Demir seviyesini yüksek derecede tutmak için bazan haftada 2 demir enfüzyonu yapmak gerekiyor (1 hafta ara ile). Enfüzyon demir vererek yapıyor, kan vererek değil.

IV Demire şu durumlarda ihtiyaç duyabilirsiniz eğer:

- > IV demiri hap /sıvı olarak almakta zorluk çekiyorsanız
- > Demir hapi / sıvısı vücuda tepki göstermez ise veya vücut emmiyorsa
- > Demir seviyesini çabuk bir şekilde yükseltmek ihtiyacı duyarsanız (örneğin. Büyük ameliyattan önce, hamileliğin son aşamalarında veya kan naklini önlemek için)
- > Eğer kronik böbrek hastalığınız veya kronik kalp zayıflığı varsa

Doktorunuz neden IV demir almaya ihtiyacınız olduğunu ve diğer tercihleri size açıklamalıdır.

IV demirin yan tesirleri oluyor mu?

Genelde yan tesirler olduğu zaman hafif oluyor ve kendiliğinden yatıştır. En fazla olan yan tesirler geçicidir ve şunları içerir:

- > Baş ağrısı, hasta olmak veya istifra etmek, kas veya eklem ağrısı
- > Ağız tadınızda değişiklik (örneğin. metal tadı hissetmek)
- > Tansiyon ve nabız atışınızda değişiklik

Cilt lekesi (kahverengi renk değişimi) iğne (damlama) etrafındaki cilt dokularına demir sızdığı zaman cilt üzerinde renk değişimi olabiliyor. **Bu genelde olmuyor fakat bu cilt lekesi uzun süre veya daimi kalabilir.** İğnenin (damlama) girdiği kısımda her hangi bir rahatsızlık, yanma, kızamık, veya şişlik fark ederseniz ani olarak doktora veya hemşireye bildirin.

Bazı kişilerde ciddi bir şekilde alerjik tepki yapıyor, bu da çok nadir oluyor. Çok ender durumlarda hayat tehlikesi de olabilir. IV demir verilirken ve bittikten 30 dakika sonrasına kadar durumunuz yakından incelenecektir.

Bazı zamanlar 1 veya 2 gün sonra yan tesirler (örneğin. Baş ağrısı, kas ve eklem ağrısı) çıkabilir. Genelde ileriki bir iki gün içinde kendiliğinden düzeliyor. Eğer bu durum sizi üzer veya günlük işlerinize mani olursa doktorunuza veya enfüzyon merkezinden tavsiye alınız. **Eğer göğüs ağrınız varsa, nefes almakta zorluk çekiyorsanız, baş dönmesi veya ense / ağız şişliği, hissediyorsanız, lütfen acil medikal yardım alınız / (000) numaradan ambulans çağırınız.**

Intravenöz (IV) Demir Enfüzyonları (devamı)

Doktorunuza ne söylemelisiniz?

Demir enfüzyon yapan doktorunuza veya merkeze şunları söylemelisiniz eğer siz:

- Hamile iseniz / hamile kalmak için çabalıyorsanız. Üç aylık zaman içinde IV demir verilmekten sakınmalısınız.
- Geçmişte astım, egzema veya başka alerjileriniz olmuş ise.
- Geçmişte her hangi demir iğnesine veya enfüzyona karşı tepki göstermiş iseniz.
- Geçmişte yüksek demirinizin olduğunu, hemokromatos, veya ciğer ile problemlerinizin olduğunu söyleyiniz.
- Herhangi bir ilaç alıyorsanız (şifalı ilaçlar veya reçetesiz ilaçlar da dahil).
- Şu anda bir enfeksiyon var mı (var olması mümkün mü).

Doktorunuza neler sorabilirsiniz?

Doktorunuzla aşağıdakileri konuşabilirsiniz:

- Neden IV demire ihtiyacım var?
- Öteki tercihler nelerdir?
- Demir enfüzyonu ne kadar sürecek?
- Yeteri demir almam için kaç tane demir enfüzyonu almam gerekiyor?
- (eğer şu anda demir hapları alıyorsanız), demir haplarını almaktan ne zaman durabilirim ve yine demir alacak mıyım?
- Demir tesirini ne kadar süre içinde gösterecektir?
- Sizi üzen herhangi yan tesirler hakkında soru sorabilirsiniz (arka tarafta listesi vardır).

Olacağı gün ne yapıyor?

Demir enfüzyonu olacağınız gün sizin hazırlanmak için özel olarak yapacağınız hiç birşey yoktur (örneğin. Aç karnı olmak şart değil). Yeter ki beklenilmedik bir reaksiyon olsun, eve gitmek için kendiniz araba kullanabilir ve normal ev işlerinizi yapabilirsiniz. Enfüzyon merkezinden ayrılmazdan önce şunlardan emin olunuz:

- > Eğer soru sormak istiyorsanız telefon numarasını almayı unutmayınız
- > İlerideki tekrar gözden geçirme günlerini ve/veya randevu tarihlerini öğreniniz.

IV Demir Enfüzyon Detayları:

Demirin adı:.....

Enfüzyon tarihi /saatleri.....

.....

Yeri.....

Temas kurmak için telefon numarası:.....

Kan testlerinin veya IV demirden sonra tekrar gözden geçirilen tarih:.....

.....

Notlar.....

.....

.....

Daha fazla bilgi için:

**Doktorunuza /enfüzyon merkezine
konuşunuz**

© Department for Health and Wellbeing, Government of South Australia.
All rights reserved. *BloodSafe TP-L3-416 v2.1 October 2023*

The English language version of this document has been reviewed and endorsed by CAG* for consumers and the community – October 2023

*SA Health Community Advisory Group

BloodSafe

Patient materials at:

www.sahealth.sa.gov.au/bloodorgantissue